

**Statens jordbruksverks föreskrifter om
värmebehandling, torkning och märkning av sågade
trävaror, träemballage m.m.;**

SJVFS 2004:53

Saknr T66

Utkom från trycket
den 2 juli 2004

beslutade den 1 juli 2004

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 4, 6, 10 och 25 §§ förordningen (1995:681) om växtskydd m.m., följande.

Allmänt

1 § Bestämmelserna i dessa föreskrifter gäller värmebehandling och märkning av sågade trävaror eller andra träprodukter. Genom värmebehandlingen dödas skadedjur. Bestämmelserna omfattar också produktion eller reparation samt märkning av behandlat träemballage eller andra behandlade trävaror.

Bestämmelserna för träemballage är anpassade efter FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) internationella standard för fytosanitära åtgärder nr 15 om riktlinjer för reglering av träförpackningsmaterial i internationell handel ("ISPM 15. Guidelines for regulating wood packaging material in international trade").

Företag som godkänts enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter får utfärda sundhetsintyg i form av märkning i enlighet med vad som bestäms närmare i föreskrifterna.

2 § Trä som behandlas och märks enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter ska anses vara fritt från insekter och nematoder.

Definitioner

3 § Vid tillämpningen av dessa föreskrifter avses med:

Fuktkvot: Kvoten mellan vattnets vikt och torrvikten, uttryckt i procent.

ISPM: International Standards for Phytosanitary Measures. FAO:s internationella standarder för fytosanitära åtgärder.

Medelfuktkvot: Medelvärde för fuktkvot, se ovan.

Sundhetsintyg: Märkning enligt bilaga 2. Sundhetsintyget är ett intyg på att produkterna genomgått en behandling enligt dessa föreskrifter, i vilken insekter och nematoder dödas i en upphettningsprocess. Sundhetsintyget ersätter dock inte sundhetscertifikat, som kan krävas av mottagarlandet i samband med export till länder utanför den Europeiska unionen.

Sågade trävaror: Bjälkar, brädor, läkt, plank, reglar, ribb och sparrar.

Torkanläggning: Progressiva torkar, kammartork eller annan anläggning för torkning av sågade trävaror.

Trendkurvor: Diagram från torkprocessen som visar den faktiska temperaturen och fuktigheten under torkningens förlopp.

Träemballage: Motsvarande definitionen i FAO:s standard för fytosanitära åtgärder nr 15 (ISPM 15). Trä och träprodukter (förutom pappersprodukter) som

används för att stödja, skydda eller transportera varor. Inkluderar även stödjeverke, motsvarande engelskans ”dunnage”, dvs. stämp, stöd, stöttor, mellanlägg, strö och klossar.

Värmebehandling av trä: Värmebehandling enligt bilaga 1. Värmebehandling kan ske dels i samband med virkestorkning, dels enbart som värmebehandling.

Ansökan

4 § Godkännande av företag kan avse anläggning för behandling av sågade trävaror eller produktion respektive reparation av behandlat träemballage m.m. Ansökan ska ges in till Jordbruksverket, växtinspektionen. I ansökan ska anges kontaktperson med ansvar för att Jordbruksverkets beslut blir åtgärdade inom företaget.

Ändring av kontaktperson ska anmälas omgående till Jordbruksverket. Detsamma gäller om verksamheten ändras eller upphör.

Anläggning för värmebehandling av sågade trävaror, träemballage m.m.

Villkor för godkännande av anläggning för värmebehandling av sågade trävaror, träemballage m.m.

5 § Som villkor för godkännande av anläggning för värmebehandling av sågade trävaror, träemballage m.m. gäller:

1. Teknisk kontroll av anläggningen ska ha visat att det finns förutsättningar för att uppnå minst 56 °C i minst 30 minuter i det behandlade virkets kärna för de virkestjocklekar, som omfattas av ansökan om godkännandet. För godkännande av torkanläggning för sågade trävaror ska dessutom den tekniska kontrollen ha visat att medelfuktkvoten i det färdigbehandlade virket inte överstiger 20 %.

2. Kalibreringar av anläggningens temperaturgivare ska utföras och dokumenteras en gång i halvåret. För torkanläggning ska kalibrering dessutom göras av fuktkvotsmätare en gång i halvåret.

3. Företaget ska ha ett system som säkerställer att trävaror som ska märkas har genomgått en upphettningsprocess enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter och hålls väl åtskilda från annat trä som inte uppfyller kraven för märkning.

4. Personal med ansvar för skötseln av anläggningen ska ha tillräckliga kunskaper om värmebehandling av virke enligt dessa föreskrifter.

Dokumentation

6 § Företaget ska löpande dokumentera all den behandling och märkning som sker enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Följande dokumentation ska sparas:

1. Värmebehandlings- respektive torkningsschema,
2. värmebehandlings- respektive torkningsprotokoll, som innehåller trendkurvor och fuktkvotangivelser,
3. dokumentation som visar att kalibrering av temperaturgivare och för torkanläggning dessutom fuktkvotsmätare är genomförd, samt
4. dokumentation som visar det antal paket som har behandlats.

Dokumentationen ska sparas under minst två år och kunna visas upp vid kontroll.

Märkning

7 § Märkning får endast ske

1. av företag som är godkänt enligt dessa föreskrifter,
2. av trävaror som upphettats och uppnått minst 56 °C under minst 30 minuter i virkets kärna i en godkänd anläggning enligt någon av metoderna i bilaga 1, samt
3. enligt bilaga 2.

Kontroll

8 § Kontroll av anläggning för värmebehandling av sågade trävaror, träemballage m.m. utförs av Jordbruksverket. Vid dessa kontroller ska kraven enligt 5–7 §§ vara uppfyllda.

Företag som producerar eller reparerar behandlat träemballage

Villkor för godkännande av företag som producerar eller reparerar behandlat träemballage

9 § Vid produktion av behandlat träemballage ska företaget ska ha ett system som säkerställer att

1. träemballage som ska märkas enligt dessa föreskrifter till alla delar består av barkat trä som värmebehandlats enligt bilaga 1 och märkts enligt bilaga 2 av ett företag som Jordbruksverket godkänt enligt 5 § eller består av trä som barkats och värmebehandlats och märkts i ett officiellt system för godkännande i ett annat land, om reglerna i det systemet följer FAO:s internationella standard för fytosanitära åtgärder nr 15, ISPM 15, samt att

2. trä som ska märkas hålls väl åtskilt från annat trä som inte uppfyller kraven för märkning.

10 § Vid reparation av använt, godkänt träemballage ska företaget ha ett system som säkerställer att

1. det träemballage som ska repareras och märkas enligt dessa föreskrifter är godkänt och märkt enligt bilaga 2 eller är godkänt och märkt i ett annat officiellt system som följer FAO:s internationella standard nr 15, ISPM 15,

2. reparationen utförs med utbytesdelar som behandlats och märkts av ett företag som Jordbruksverket godkänt enligt 5 §, eller utförs med trä som barkats och värmebehandlats och märkts i ett officiellt system för godkännande i ett annat land, om reglerna i det systemet följer FAO:s internationella standard för fytosanitära åtgärder nr 15, ISPM 15,

3. utbytesdelarna märks enligt punkten B i bilaga 2 samt att

4. trä som ska märkas hålls väl åtskilt från annat trä som inte uppfyller kraven för märkning.

Dokumentation

11 § Företaget ska löpande dokumentera all den tillverkning, reparation och märkning som sker enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Företaget ska vid kontrollen kunna dokumentera att samtliga träåvaror till den godkända verksamheten kommer från anläggning för behandling av trä enligt 5 §, 9 § 1 eller vid reparation 10 § 2–3.

Dokumentationen ska sparas under minst två år och kunna visas upp vid kontroll.

Märkning

12 § Märkning får endast ske

1. av företag som är godkänt enligt dessa föreskrifter,
2. av träemballage som uppfyller kraven i 9 § och vid reparation 10 §, samt
3. enligt punkten B i bilaga 2.

Kontroll

13 § Kontroll av företag som producerar träemballage utförs av Jordbruksverket. Vid dessa kontroller ska kraven enligt 9–12 §§ vara uppfyllda.

Behandling och märkning av äldre träemballage

14 § Använt träemballage med äldre märkning, ofullständig märkning eller utan märkning får märkas under förutsättning att

1. hela träemballaget har värmebehandlats enligt bilaga 1,
2. märkning utförs enligt punkten B i bilaga 2,
3. gammal märkning avlägsnas, om dess placering kan leda till misstolkning av den nya märkningen,
4. dokumentation sker enligt 6 § och när det gäller utbytesdelar enligt 11 §, samt
5. behandling och märkning utförs av ett av företag, som är godkänt av Jordbruksverket enligt 5 § samt i förekommande fall dessutom är godkänt enligt 9–10 §§.

Övriga förädlade trävaror

15 § Produktion av andra trävaror än sågade trävaror och träemballage får märkas under förutsättning att

1. värmebehandling har utförts av ett godkänt företag enligt 5 §
eller
2. endast godkända träråvaror har använts i produktionen på motsvarande sätt som för träemballage enligt 9–10 §§, samt
3. märkning utförs enligt punkten A i bilaga 2 av det godkända företag som värmebehandlat varan eller av det godkända företag som producerat varan av behandlat trämaterial.

Återkallelse av godkännande

16 § Om en godkänd anläggning för värmebehandling av sågade trävaror eller ett godkänt företag som producerar eller reparerar behandlat träemballage m.m. inte uppfyller villkoren i dessa föreskrifter kan Jordbruksverket återkalla godkännandet. Företaget får då inte använda märkningen.

Vid upptäckt av avvikelser i anläggningen eller hanteringen ska Jordbruksverket skriftligen underrätta företaget genom den kontaktperson som företaget anmält till Jordbruksverket.

Om märkning har utförts i strid med dessa föreskrifter kan godkännandet återkallas omedelbart. Företaget får då inte använda märkningen.

Om avvikelserna från villkoren inte är allvarliga kan Jordbruksverket besluta att bristerna ska åtgärdas inom viss tid. Om bristerna inte åtgärdas inom denna tid kan Jordbruksverket återkalla godkännandet och företaget får då inte använda märkningen.

Anläggning som värmebehandlar virke och som fått godkännandet återkallat måste genomgå ny teknisk kontroll enligt 5 § 1 innan anläggningen kan godkännas på nytt.

Undantag

17 § Jordbruksverket kan medge undantag från dessa regler, om undantaget inte medför ökad risk för spridning av farliga skadegörare.

Denna författning träder i kraft den 1 augusti 2004, då verkets föreskrifter (SJVFS 1997:65) om frivilligt godkännande av torkanläggning för utfärdande av sundhetsintyg ska upphöra att gälla.

MATS PERSSON

Ingrid Åkesson
(Växtinspektionen)

Bilaga 1

Godkända metoder för behandling av trävaror och träemballage

Metoder för värmebehandling (HT)

Värmebehandling i samband med torkning, KD 56 °C/30 min.

Behandlingen utförs i torkanläggning. Virket upphettas till minst 56 °C i minst 30 minuter i virkets kärna enligt ett speciellt tids- och temperaturschema i samband med torkningen. Efter genomgången värmestorkning får virket ha en medelfuktkvot på högst 20 %. Torkat virke som uppfyller dessa krav på temperatur, tid och fuktighet får märkas med KD 56 °C/30 min (KD – kiln drying).

Värmebehandling utan torkning (HT)

Jordbruksverket kan också godkänna anläggning för värmebehandling utan torkning. Virket ska upphettas till minst 56 °C i minst 30 minuter i virkets kärna enligt ett speciellt tids- och temperaturschema utan speciella krav på fuktkvoten i det färdigbehandlade virket.

Bilaga 2

Märkning av godkända sågade trävaror respektive godkänt träemballage

A. Märkning av godkända, sågade trävaror m.m.

1. Märkning som får användas efter värmebehandling i samband med torkning.
KD 56 °C/30min

SE-yyxxxx

Teckenförklaring

KD 56 °C/30min: Torkning har utförts enligt ett torkschem som garanterar att virkets kärna uppnår minst 56 °C i minst 30 minuter i virkets kärna och att det färdigbehandlade virket har en medelfuktkvot på högst 20% (KD – eng. kiln drying).

SE-yyxxxx: Företagets registreringsnummer hos Jordbruksverket, där

SE är isokod för Sverige,

yy är länsbokstav och

xxxx är ett upp till 4-siffrigt nummer för det enskilda företaget.

Sågade trävaror, som är avsedda för tillverkning av träemballage, får märkas enligt B i denna bilaga.

2. Efter värmebehandling utan torkning för tillverkning av träemballage

Sågade trävaror, som är värmebehandlade utan torkning och avsedda för tillverkning av träemballage, ska märkas som värmebehandlat träemballage enligt B 1 i denna bilaga.

Märkning av sågade trävaror enligt A1 och A2

Märkningen av sågade trävaror enligt A1 och A2 ska

1. placeras väl synlig på täckningen, paketet eller paketspecifikationen,
2. vara väderbeständig,
3. vara permanent och inte kunna flyttas,
4. vara tydlig och
5. inte använda färgerna rött och orange, eftersom de är reserverade för farligt gods.

SJVFS 2004:53

Övergångsregler för märkning av godkända, sågade trävaror, som värmebehandlats i samband med torkning

Under en övergångsperiod, dock längst till och med den 31 december 2004, får märkning utföras med följande märke åtföljt av företagets namn.

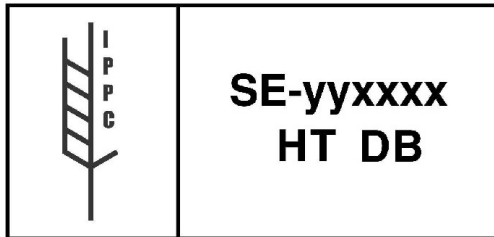

+ företagets namn

B. Märkning av godkänt träemballage

Godkänt träemballage ska märkas enligt nedanstående alternativ, vilka följer kraven i FAO:s internationella standard nr 15 (ISPM 15). Denna märkning får också användas för sågade trävaror, under förutsättning att dessa ska användas vid tillverkning av träemballage.

1. Märkning som får användas för allt träemballage, som är värmebehandlat och godkänt enligt dessa föreskrifter

Teckenförklaring

SE-yyxxxx: är företagets registreringsnummer hos Jordbruksverket, där

SE är isokod för Sverige,

yy är länsbokstav,

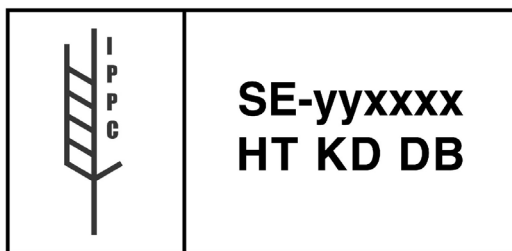
xxxx är ett upp till 4-siffrigt nummer,

HT är värmebehandling till minst 56 °C i minst 30 minuter

(HT – eng. heat treatment) och

DB är barkning (DB – eng. debarking).

2. Märkning som endast får användas för träemballage, som är värmebehandlat i samband med torkning, KD 56 °C/30min, och godkänt, enligt dessa föreskrifter

Teckenförklaring

KD är ett frivilligt tillägg till HT. KD visar att värmebehandlingen har utförts i en torkanläggning och att virket har en medelfuktkvot på högst 20 % (KD – eng. kiln drying).

Märkning av träemballage enligt B1 och B2

Märkningen av träemballage enligt B1 och B2 ska

1. placeras väl synlig och företrädesvis på två motsatta sidor av träemballaget,
2. vara permanent och inte kunna flyttas,
3. vara tydlig och
4. inte använda färgerna rött och orange, eftersom de är reserverade för farligt gods.

Om storleken på de trädelar som ska märkas är så liten att kravet på tydlighet inte kan uppfyllas, får dock märkningen avvika från B1 eller B2, när det gäller placeringen av de ingående delarna i förhållande till varandra. I sådana fall får siffer- och bokstavskoderna placeras i rad, ISPM 15-logon läggas ner samt ramen uteslutas.